

HET KOEKOEKSNEST

Naar het boek *One Flew Over the Cuckoo's Nest* van Ken Kesey

BEWERKING: Oscar Wagenmans
Een voorstelling van Theater KamaK

Ros wordt vanuit de gevangenis overgeplaatst naar een psychiatrisch ziekenhuis om te onderzoeken of hij een psychische stoornis heeft of simuleert om onder zijn straf uit te komen. In de inrichting wordt hij geconfronteerd met het slaafse gedrag van zijn medepatiënten onder de strakke leiding van zuster Ruigrok. Ros gaat het gevecht met haar aan voor meer vrijheid en menselijkheid. Het is een eenzame strijd want de andere patiënten willen hem wel steunen maar durven niet. Zuster Ruigrok weet Ros zo uit te dagen dat hij gewelddadig tegen haar wordt. Eerst wordt hij gestraft met een shocktherapie en uiteindelijk wordt er lobotomie op hem toegepast.

ROLLEN

- Ros: Een arbeider, gokker en oplichter, die vanuit de gevangenis in de inrichting is terechtgekomen omdat hij als psychotisch is gediagnosticeerd. Hij is echter totaal niet gek en vormt de inrichting om door de anderen te leren hoe het is om vrij te zijn.
- Djengiz: Een kleine paranoïde schizofrene Aziaat. Als ongeneeslijk beschouwd. Al eeuwen in de inrichting. Doet alsof hij doofstom is om zichzelf te beschermen. Ziet zichzelf als nietig en zwak.
- Billy: Een bange 31 jaar oude man met de geest van een puber. Gedomineerd door zijn moeder die een vriendin van zuster Ruigrok is.
- Van Loon: Een patiënt met destructieve fantasieën.
- Sleeswijk: Agressieve patiënt.
- Toon: Leeft in een wereld van illusies. Zijn visioenen zijn voor hem echter dan de realiteit.
- Harmelink: Een verwijfde man, psychologisch “gecastreerd” door zijn vrouw, die zichzelf heeft verbonden aan de inrichting.
- Zuster Ruigrok: De grote bazin. Een vertegenwoordigster van de combinatie, de naam die de Djengiz gebruikt voor de repressieve krachten in de maatschappij. Een voormalig verpleegster uit het leger. Een echte tiran.
Ze houdt de boel onder controle door de patiënten tegen elkaar op te zetten. Ros noemt haar techniek hersenspoelen.
- Zuster Flink: De assistent van zuster Ruigrok die de methodes van Ruigrok ook hanteert maar toch probeert de patiënten wat bewegingsvrijheid te geven als er verder niemand in de buurt is.
- Dokter Spin: Arts en directeur van de inrichting. Gehaat door Ruigrok vanwege zijn weke en kwetsbare aard.
- Waterman: Verpleeghulp. Een voormalig judoka die is verbonden aan de inrichting. Zij legt Ros uit dat er alleen sprake kan zijn van vrijlating als de regels van Ruigrok worden gevolgd.
- De Lange:
Mo: Ziet dingen die niet bestaan zoals kabouters, geesten en monsters
- Nicky: Totaal op Billy gefixeerd meisje.
- Mijs:
Angel: Een gestoorde motormeid.

Myra:
Moordzusjes: Twee zusjes die hun familie hebben uitgemoord. Onschadelijk gemaakt door lobotomie. Opereren als twee-eenheid.

Scenebeeld: Op de voorgrond de mannenafdeling, achter het hek de vrouwenafdeling. Rechtsachter op een verhoging de verpleegpost.

Achtergrond muziek tijdens de scenes is Ambient 1: Music for Airports van Brian Eno

ROLVERDELING:

Ros: Herman Borcheld
Djengiz: Eino Hoveling
Billy: Jan Willem Holtrop
Van Loon: Jan Slot
Sleeswijk: René Luttikholt
Toon: Jan Oude Lansink
Harmelink: Henk Huizing

Zuster Ruigrok: Doutsie Reitsma
Zuster Flink: Gerda Keur
Dokter Spin: Dirk Stegeman
Waterman: Anita Spoler / Ineke van der Meulen

De Lange: Debora Kort
Mo: Odette Zekhuis
Nicky: Monique Ahne
Mijs: Saskia Leyssenaar
Angel: Evelien Gerbers
Myra: Mieke Bosscha
Moordzusjes: Rianne Lansink, Adrie van Staveren

Regie: Oscar Wagenmans
Productie: Annie Tettero
Decor: Hans van Munster, Oscar Wagenmans
Kostuums: Dorin Pieters
Grime: Anneke Besnyöi, Trudie de Vries, Gerdie ter Braak
Licht en geluid: Hans van Munster
Affiche: Maria da Graça Cabral Oliveira de Andrade
Fotobewerking: René Hogeboom

SCÈNE 1

Op een verder leeg toneel staat Nicky in het vrouwenverblijf tegen het gaas aan zachtjes te huilen.

Nicky: Billy, I love you. I love you darling.

We horen een harde zoemer, voetstappen komen dichterbij. Dan klinkt de stem van zuster Ruigrok via de intercom.

Ruigrok: Goedemorgen dames en heren. Alle patiënten naar het dagverblijf. Tijd voor de medicijnen.

Muziek klinkt. Alle patiënten komen op. Ook zuster Ruigrok komt de zaal in samen met zuster Flink. Deze laatste met de medicijnen. In het vrouwenverblijf deelt Waterman de medicatie uit.

Ruigrok: Goedemorgen meneer Harmelink.
Harmelink: Rust, rust.

Harmelink gaat naar zuster Flink toe en neemt het bekertje aan, slikt de pillen door en gaat aan tafel zitten.

Ruigrok: Goedemorgen, Billy. Ik heb je moeder gisteravond nog gesproken. Ik moest het haar toch vertellen.

Ze controleert het verband wat om zijn linkerarm gebonden zit.

Billy: Wa-wah- wat heeft u gezegd?
Schichtig kijkt hij naar Nicky.

Ruigrok: Dat je er heel erg veel spijt van hebt en dat je beloofd hebt om het niet nog eens te proberen.

Billy: Da- dank u wel zuster Ruigrok

Ruigrok: Slik ze allemaal maar in één keer door.
Goedemorgen, meneer Sleeswijk.

Sleeswijk bekijkt de pillen die hij van zuster Flink krijgt kritisch.

Sleeswijk: Wat moet ik met die rommel?

Flink: Medicijnen.

Sleeswijk: Niks ervan

Flink: Vitamines.

Sleeswijk: Nee.

Flink: Neem ze maar gewoon in. Doe het voor mij. Om mij een plezier te doen.

Sleeswijk: Slijmbal.

Zuster Ruigrok legt een arm om zijn schouder en spreekt hem vriendelijk toe.

Ruigrok: U hoeft ze niet te nemen.
Trekt bekertje weg.

Sleeswijk: *Bang geworden neemt hij ze snel in.*

Ruigrok: Goedemorgen, Toon.

Toon: Hoi.
Slikt snel zijn pillen.

Dan verschijnt Van Loon. Hij heeft een kartonnen doos bij zich.

Van Loon: Fuck.
Ruigrok: Morgen, meneer Van Loon.
Van Loon: Fuck.

Hij slikt zijn medicijnen niet en gaat met de grote doos op een stoel zitten. Ruigrok kijkt in haar papieren. Zuster Flink probeert Van Loon de medicijnen in zijn mond te stoppen.

Ruigrok: Hulp nodig?
Flink: Fuck nog aan toe, bek open.

Van Loon is helemaal onder de indruk van deze opmerking en opent van verbazing zijn mond. Snel laat Flink de medicijnen erin glijden. Dan rommelt hij verder met de spullen in zijn doos. Zusters af.

Toon haalt een spel kaarten tevoorschijn en begint te delen aan onzichtbare tegenstanders.

Sleeswijk: Hou op. Daar zit niemand.
Harmelink: Daar zit niemand. En daar ook niet. En daar ook niet.

Toon zoekt kaarten bij elkaar en deelt opnieuw uit aan onzichtbare tegenstanders.

Harmelink: Ik zei; daar zit niemand.
Pakt hem de kaarten af.
Jij doet niet meer mee.
Rest gaat kaarten.

Toon richt zijn aandacht op de damesafdeling en fluit naar de dames.

Van Loon: Fuck.
Harmelink: Stilte allemaal. Het lijkt hier wel een gekkenhuis.

Lawaai in de gang. De verpleeghulpen worstelen met Ros

Waterman: Rustig nou, Ros.
Ros: Meneer Ros voor jou.
Flink: Ros!

Ros doet een hond na. Ziet ineens dat de andere patiënten hem aanstaren.

Ros: Woef!
Flink: Zou u zo vriendelijk willen zijn om mee te gaan; u moet onder de douche.
Ros kruipt als hond onder de tafel.
Ik vraag u voor de laatste keer of u met me mee wilt gaan.
Dit zijn nu eenmaal de regels als iemand hier wordt opgenomen. Ik wilde ook graag uw temperatuur even opnemen.
Ros draait zijn kont naar Flink.

Flink loopt weg om te bellen voor assistentie. Ros snuffelt ondertussen aan Djengiz.

Billy: Hij is doof.

Ros: Hoe heet hij?
Billy: Djengiz. Hij is doof.
Harmelink: Ik ben de baas hier, kunt u een beetje normaal doen?
Ros pist hem over zijn schoenen.
Ik ben de voorzitter van de cliëntenraad.
Ros pist hem weer over zijn schoenen. Toon komt Ros aaien.
Sleeswijk: Hou op. Hij is geen hond.
Schopt Ros.
Harmelink: Doe normaal.
Toon begint nu ook een hond na te doen. Ze aaien elkaar.
Dames beginnen ook te blaffen
Van Loon: Niet bewegen. Ik heb een bom. Ik blaas de hele fucking wereld op.
Ros: Dekking.

Iedereen duikt onder de tafels.

Ruigrok: Goedemorgen, Ros. Welkom.
Ik hoorde van zuster Flink dat u niet mee wilde werken?
U weigert te douchen?
Het is de bedoeling dat wij ons hier allemaal aan de regels houden. Die regels zijn gericht op uw genezing en dat is ook de reden waarom wij u vragen mee te werken. Begrijpt u dat.
De andere zusters verschijnen dreigend op de achtergrond.
Ros: *Ziet de overmacht. Houdt op met zijn hondenspelletje. Staat op, salueert en gaat mee.*

SCÈNE 2

Ros bezoekt dokter Spin

Spin: Goedemorgen. Dokter Spin. Ik ben de directeur van deze kliniek.
Ros: Ros.
Spin: Hoe maakt u het?
Ros: Het gaat.
Spin: Het kan beter?
Ros: Het kan beter.
Spin: Eens even kijken. Robert Johannes Ros. Opgenomen op grond van een rechtelijke machtiging. Observatie en eventueel therapie. 25 jaar. Ongehuwd. Enig idee waarom ze u hier naar toe hebben gestuurd?
Ros: Geen idee. Wat staat daar?
Spin: Hier staat dat je ruzie hebt gezocht. Praten zonder toestemming. Je hebt een hekel aan werken in het algemeen. Ik zie dat je vijf keer gearresteerd bent voor geweldplegingen. Alcoholmisbruik, bedreigingen, ordeverstoringen, oplichting en nog een veroordeling wegens verkrachting van een jong meisje.
Ros: Een schatje.
Spin: Genoeg lijkt me. Waarom denkt u dat u vanuit de gevangenis hier naar toe gestuurd bent?
Ros: Geen idee.
Spin: Om u te laten observeren. Meneer Ros heeft herhaalde male agressieve gevoelsuitbarstingen vertoond, welke regelmatig gepaard gaan met overmatige seksuele gerichtheid.
Ros: Geklets.
Spin: Wat mij meer interesseert is deze opmerking: de mogelijkheid bestaat dat de heer Ros doet alsof om aan zijn eentonige werk in de gevangenis te ontsnappen.
Ros: *begint te zingen*
Mijn naam is haas, ik weet van niks.
Dan probeert hij Spin te zoenen. De verpleeghulpen grijpen in.

SCÈNE 3

Avond. Patiënten rond de tafel. Ros speelt balletje balletje. Muziek staat aan en gaat steeds harder tijdens de scène.

Ros: Wie doet er mee. 1 euro

Toon: Ik.
Zet 5 cent in.

Ros: 1 euro. Oen.

Toon: *Legt er nog 5 cent bij.*

Ros wacht geduldig tot er een hele berg munten ligt en doet dan zijn trucje en toont Toon een leeg bekertje. Dan graait hij al het geld weg.

Toon: *Wil nog een keer. Het hele spel herhaalt zich.*

Dan zet Billy geld in. Een briefje van tien. Ook hij wordt door Ros vakkundig van zijn geld afgeholpen, maar als hij triest wegloopt geeft Ros hem stiekem het geld terug.

Sleeswijk: Nu ik.

Legt geld neer en volgt aandachtig de handen van Ros en ziet dat die vals speelt.

Je speelt vals rotzak.

Harmelink: Ik heb het ook gezien.

Er ontstaat een geweldige ruzie terwijl de muziek steeds harder gaat. Ros wordt gek van het lawaai en loopt naar de verpleegsterspost om de muziek uit te zetten.

Flink komt de post binnen en schrikt zich rot. Ze schreeuwt. Zuster Ruigrok komt tevoorschijn.

Ruigrok: Ga terug. Het is voor patiënten niet toegestaan deze ruimte te betreden.

Ros: Sorry, ik wilde alleen de muziek...

Ruigrok: Gaat u eerst maar naar buiten, dan praten we daar verder.

Ros: De muziek is te hard.

Ruigrok: Die muziek is voor iedereen, meneer Ros.

Ook voor de mensen op de afdeling hiernaast en daar zitten veel oudere mensen die de muziek niet kunnen horen als het te zacht staat. Muziek is alles wat ze hebben en bovendien hoort het bij de therapie.

Ros: Ik word doof hier.

Flink: Uw medicijnen. Dat is goed voor u.

Ros: Waarvoor?

Flink: Maakt u zich nu maar niet zo druk en neem de medicijnen gewoon in.

Ros: *Steekt zijn middelvinger op.*

Ruigrok: Als meneer zijn pillen niet wenst in te slikken dat weten we nog wel andere methoden om ze u toe te dienen.

Wenkt de verpleeghulp met een spuit.

Ros: Geef maar, lekker.

Verpleging af.

Harmelink: Je moet gewoon luisteren.

Ros: *Steekt zijn tong uit waarop de pil nog ligt. Die valt op de grond. Van Loon, die net langs loopt pakt hem op en neemt hem in.*

Harmelink: Jij bent heel dom bezig.

Maar Ros gaat weer verder met zijn balletje balletje en even later is iedereen weer aan het gokken, behalve Harmelink die naar zuster Ruigrok loopt om te klikken.

Ruigrok: *Via intercom.*
Heren, mag ik u nog even op de regels wijzen. Het is hier absoluut verboden om te gokken om geld.

Ros: *Vraagt aan iedereen die hij geld afhandig gemaakt heeft:*
Heb jij nog geld? En jij? Centjes?

Iedereen laat zijn lege broekzakken zien en ze hebben de grootste lol.

SCÈNE 4

Groepsgesprek. Rond Ruigrok en Flink.

Ruigrok: Ros, wil je ook gaan zitten. Ik wilde graag beginnen.
Ros: Natuurlijk zuster.
Ruigrok: Meneer Harmelink, wilt u het logboek even aangeven.

Harmelink pakt het en geeft het aan Ruigrok die er in leest.

Ruigrok: Welkom allemaal. Vorige keer hebben wij gesproken over de problemen die meneer Harmelink had met zijn vrouw. U vond het lastig dat andere mannen altijd naar haar keken als u met haar ging wandelen.
Harmelink: Correct.
Ruigrok: En nu zegt u dat u haar haat. Wie wil hier op in gaan?

Harmelink bijt zenuwachtig op zijn nagels, bang om wat gaat komen. Iedereen in de groep is onrustig, alle patiënten kijken om zich heen. Ros observeert rustig de patiënten om hem heen.

Ruigrok: Wie begint er? Billy? Toon? Sleeswijk?

*Niemand durft zijn mond open te doen
Dan staat Ros op en begint de vrouw van Harmelink na te doen.*

Ros: Oh schatje, ik hou van je
Toon: *Begint weer te fluiten.*
Van Loon: Fuck, lekker wijf.
Mooie tieten
Fuck, fuck.
Sleeswijk: He schatje, kom eens hier.
Harmelink: Hou op jullie, hou hier mee op
Ruigrok: Meneer Ros, ophouden.
Ros: En jij, kleine jongen, hou jij nog een beetje van me?
Hij gaat bij Billy op schoot zitten.
Nicky: Afblijven, die is van mij.
Billy: Mamma.
Ruigrok: Meneer Ros, hou hier onmiddellijk mee op, dit is niet grappig.
Ros: *Staat inmiddels achter Harmelink en masseert zijn nek.*
Lekker hè?
Van Loon: Lekker.
Fuck. Tieten in de nek.
Harmelink: *Begint te huilen.*
Zuster, alsjeblieft, laat ze ophouden.
Sleeswijk: Homo
Iedereen valt in. Het wordt een grote schreeuwpartij. Ruigrok slaat het logboek dicht.
Ruigrok: Ik stel voor dat we dit gesprek beëindigen en dat we een volgende keer verder gaan.

Ze pakt haar spullen bij elkaar en gaat weg. Er volgt een lange stilte waarin de spanning te snijden is. Alleen Harmelink huilt zachtjes.

Ros: *Troost hem en pakt demonstratief het logboek en scheurt het in kleine stukjes. De anderen grijpen ook stukken van het papier en er ontstaat een sneeuwbus van snippers.*

Harmelink: *Mondje dicht. Niet praten met de zuster!*

Ros: *Geen groepsgesprekken meer?*

Van Loon: *Allemaal de kop dicht houden.*

Billy: *Fuck. Bek dicht.*

Ros: *Mondje op slot.*

Ros: *Precies.*

Net als Djengiz.

Wijst op de zwijgzame man in de hoek. En gaat er in de zelfde houding naast staan. Langzaam volgen ook de andere mannen.

Dan komt de verpleging op, stuurt iedereen naar bed en ruimt de rotzooi op.

SCÈNE 5

Flink is bezig in de verpleegsterspost.

Ros komt binnen met een handdoek om zijn heupen geslagen.

Ros: Goedemorgen.
Luid.
Goedemorgen.
Steekt tandenborstel vooruit.

Flink: Goedemorgen.

Ros: Mag ik tandpasta?

Flink: De kast van de patiënten gaat pas om kwart voor zeven open. Niet eerder. Dat is hier voorschrift.

Ros: Voorschrift.

Flink: Hoe vaak is u nu al verteld dat we hier te maken hebben met afdelingsregels.

Ros: Afdelingsregels.

Flink: Ja, anders gaat iedereen zijn tanden maar poetsen wanneer hij wil. Maar er staat daar wel water met schoonmaakmiddel.

Ros: Leuk.
Maar gaat toch poetsen met water uit de emmer.

Ruigrok komt op.

Ruigrok: Meneer Ros, u kunt hier niet zo rondlopen met zo'n handdoek.

Ros: Uit dan?

Ruigrok: Als u dat maar laat. Ga naar de slaapzaal en trek uw kleren aan.

Ros: Mijn kleren zijn weg.

Ruigrok: Uw kleding is naar de wasserij. Zuster Flink, wilt u meneer aan kleding helpen?

Ros: En een petje graag.

Ruigrok: Opschieten en doe die belachelijke handdoek af.

Ros: Tuurlijk zuster.
Hij begint een striptease. Als de handdoek verdwenen is zien we dat hij een pikant slipje draagt. Alle patiënten hebben lol. Ook vanuit de vrouwenafdeling wordt er flink gefloten.

Ruigrok: Als u klaar bent met deze act, verzoek ik u om u te gaan aankleden.

SCÈNE 6

Opeens komt er een basketbal binnenrollen. Iedereen kijkt vreemd naar het rollende projectiel. Ros komt binnen en begint te lachen als hij Van Loon ziet rennen.

Ros: Pas op, Van Loon, het is een bom.
Van Loon: Fuck, een bom.

Dan begint Ros te spelen en de anderen de bal toe te werpen.

Ros: Vangen Harmelink, het is je vrouw niet.
Djengiz, wordt eens wakker, vangen.

Hij heeft een emmer zonder bodem die als basket dienst doet. Hij begint een wedstrijd te organiseren met aanvallers en verdedigers. Ook Djengiz begint voorzichtig mee te doen. Ros blijft tegen hem aanpraten.

Ruigrok: *Komt binnen.*
Heeft geen zin om tegen hem te praten, meneer Ros, hij verstaat het toch niet.

Iemand gooit de bal naar haar die ze vangt.

Wat denkt u dat u hiermee bereiken?

Iemand slaat haar de bal uit de handen en er wordt gewoon door gespeeld.

Genoeg heren, iedereen naar de slaapzaal.

Ros: Nog even.

Ruigrok: U heeft me toch verstaan?

Ze pakt de bal en de emmer. Iedereen druipt af.

En die emmer verrekenen wij wel met uw zakgeld, meneer Ros.

SCÈNE 7

De wals uit La Traviata klinkt uit de speakers. Toon danst alleen en zingt luid mee. Zuster Flink kijkt naar hem vanuit de verpleegstersruimte.

Als ze zuster Ruigrok hoort aankomen zet ze snel de gangbare muziek op.

Maar Toon zingt en walst onverstoorbaar door.

Ruigrok: Toon, wil je de andere heren gaan roepen?

Toon: Natuurlijk zuster.

Hij walst weg.

Spin: *Op.*

Goedemorgen zuster Ruigrok.

Ruigrok: Ik had graag op tijd willen beginnen, dokter.

Spin: Neemt u me niet kwalijk.

De patiënten komen snel binnen.

Ruigrok: Vandaag wilde ik beginnen met...

Tegen Ros die te laat binnenkomt.

Waar komt u vandaan?

Ros: Uitslapen.

Ruigrok: Het is tien uur.

Ros: Dokter, hoe zit het met het feest?

Spin: Ik heb het nog niet met zuster Ruigrok kunnen bespreken.

Ruigrok: Welk feest?

Spin: Meneer Ros wilde een feestje organiseren voor de dames en herenafdeling samen.

Ruigrok: Hier in het dagverblijf?

Harmelink: Ik ben de voorzitter van de feestcommissie.

Spin: Het lijkt me misschien een goed idee.

Harmelink: Toon leert ons walsen.

Spin: Therapeutisch gezien is het geen slecht idee.

Ruigrok: Dat zou kunnen, maar zo'n plan brengt nog wat problemen met zich mee en het is helemaal nog niet besproken in de staf, dat weet u toch ook dokter?

Spin: Een beetje flexibiliteit kan geen kwaad.

Ros: Precies dokter.

Ruigrok: Realiseert u zich wel wat u hier vraagt. Dat betekent dat we een schema dat heel zorgvuldig is opgesteld helemaal moeten omgooien. Maar vooruit, laten we stemmen.

Op de vrouwenafdeling klinkt een luid gejuich op maar één blik van Ruigrok is voldoende om ze het zwijgen op te leggen.

Ros steekt natuurlijk wel onmiddellijk zijn hand omhoog maar de rest kijkt beschaamd naar de grond. Ze durven niet. Alleen Billy waagt het na een tijdje toch. En op de achtergrond ook Djengiz, maar die wordt door niemand gezien.

Ruigrok: Ik tel twee stemmen. Te weinig om alle regels om te gooien.

Zusters af.

Ros: Stelletje slappelingen.

De rest gaat zwijgend kaarten.

Ros: *Grijpt de kaarten en smijt ze op de grond.*
De hele dag dom kaarten. En jij, meneer de voorzitter, bent een
klootzak.
Ik vertrek.

Harmelink: Hoe dan?

Ros: Ik ga sporten en weg ben ik.

Harmelink: Bluf.

Ros: *Begint zich op te drukken.*

Harmelink: Watje.

Ros: Ik probeer het elke dag.

SCÈNE 8

Flink zet een walsje op en verdwijnt daarna. Alsof ze de mensen de kans wil geven met elkaar te spreken. Toon danst weer door de ruimte.

De Lange: *Door het hek.*
Hallo, zijn jullie ook allemaal gek?

Toon: Ja hoor.
zingt
Ik ben gek.

De Lange: Grappig. Ik bedoel, je ziet het helemaal niet.

Mo: *Tegen Sleeswijk.*
Waar hebben ze jou voor opgesloten?

Sleeswijk: *Komt dreigend op haar af.*
Vechten met vrouwen

Nicky: Billy, I love you
Billy kruipt zo ver mogelijk weg.

Harmelink: Ik ben hier de voorzitter.

Mijs: Hier ben ik de koningin.

Harmelink: Er kan er maar één de voorzitter zijn.

Mijs: Homo.

Van Loon: Fuck, fuck.

Nicky: Billy, darling

Angel: He Ros, moet je kijken wat ik geregeld heb.
Ze laat twee flessen wodka zien.
Ik kan nog aan veel meer drank komen. Wanneer is dat feestje nou?

Harmelink: Er komt geen feestje, het mag niet.

Angel: Lik mijn reet, mag niet, Ros? Wie is er voor?

Bij de vrouwen gaan alle handen meteen omhoog, dan ook aarzelend bij de mannen. Alleen Harmelink durft niet, maar Sleeswijk rukt zijn arm omhoog.

Ros: Zaterdag. 2 uur 's nachts.

Angel: *Tegen Harmelink*
En als jij je bek open doet, homo, dan wurg ik je persoonlijk.

Iedereen is in een uitgelaten stemming tot Ruigrok opkomt en met behulp van de verpleeghulpen de zalen schoonveegt en het licht uit doet.

Einde eerste bedrijf – Pauze

SCÈNE 9

Nacht. Djengiz verschijnt. Loopt naar het raam en kijkt naar de maan. Steekt zijn armen uit alsof hij zijn hele verloren wereld wil omhelzen. Ros op die Djengiz bekijkt. Lange stilte.

Ros: Alles goed? Dropje?

Djengiz: Bedankt.

Ros: *Kijkt verbaast naar Djengiz en geeft hem nog een dropje.*

Djengiz: Bedankt.

De verbaasde Ros herhaalt dit ritueel nog een paar keer en begint steeds meer lol te krijgen.

Ros: Rotzak, je bent niet doof en je kunt praten.

Je hebt iedereen in de maling genomen.

De twee hebben de grootste lol.

Ros: *Weer serieus.*

Ik wil hier weg.

Djengiz: Kan niet.

Ros: Help me, jij bent sterk.

Djengiz: Kan niet.

Maakt gebaar van stroomstoten op het hoofd.

SCÈNE 10

Ros bezoekt dokter Spin

Ros: Een kutwijf.
Spin: Wat bedoelt je daarmee?
Ros: Gewoon een kutwijf
Spin: Luister, zuster Ruigrok is een van de beste verpleegsters van deze inrichting. Ik heb je de afgelopen vier weken bekeken, maar ik geloof helemaal niet dat er iets mis is met jou. Ik zie niets dat wijst op een mentale stoornis. Ik denk dat je doet alsof, dat je ons in de maling probeert te nemen. Je bent niet gek.

Ros trekt onmiddellijk zijn trukendoos open en begint compleet gestoord gedrag te vertonen. Rolt over de vloer als een gek in een dwangbuis

Ros: Beter?
Volgende maand ben ik vrij.
Spin: Uit de gevangenis ja. Maar je bent hier niet in de gevangenis. Wij kunnen je hier net zo lang vasthouden als wij willen. Je mag terug naar de afdeling.

De verpleeghulpen nemen Ros mee.

Ruigrok: Hoe reageerde hij?
Spin: Zoals ik had verwacht.
Ruigrok: Hij is gevaarlijk. Hij is niet gek, maar hij is gevaarlijk.
Spin: Volgens u is hij niet gek?
Ruigrok: Nee, absoluut niet.
Spin: Het is geen psychopaat. Maar we moeten niet vergeten dat deze man geweld heeft gebruikt om uit de gevangenis naar hier te worden overgeplaatst.
Ruigrok: En wat dacht u van zijn agressieve gedrag tijdens de groepsgesprekken? Wat kunnen we nog meer van hem verwachten. Wat wilt u met hem doen?
Spin: Ik vind dat we hem terug moeten sturen naar de gevangenis of op een zwaardere afdeling plaatsten.
Ruigrok: In beide gevallen zouden we anderen opzadelen met onze problemen. En dat doe ik niet graag. Ik zou hem liever op mijn afdeling willen houden. Ik denk dat wij hem kunnen helpen.

SCÈNE 11

Het is pikdonker.

In de verpleegstersruimte gaat het licht aan. We zien Ros en Angel door het raampje. Dan klinkt de stem van Angel via de intercom.

Angel: Heren, dames, de bewaking is omgekocht en opgerot. Er is eten, er is flink wat te zuipen en er is muziek. Het feest kan beginnen.

Ze zet muziek (Wonderbar van Tempole Tudor) op en iedereen komt de zaal binnen.

Sleeswijk heeft een rijdend infuus bij zich wat hij steeds met drank bijvult zodat er getapt kan worden. Medicijnbekertjes dienen als glazen. Iedereen begint te dansen en in te nemen

Angel: En dan vraag ik nu uw speciale aandacht voor Nicky die speciaal voor haar geliefde Billy een liedje gaat playbacken._

Muziek (Lost van Anouk)

Nicky playbact het liedje en begint Billy te verleiden. Aan het eind van het lied zijn ze innig verstrengeld. Ros haalt ze aan het eind uit elkaar.

Myra: Je mag niet voor het huwelijk vrijen.
Mo: Ze moeten eerst trouwen.
De Lange: En dan mogen ze met elkaar de koffer in.
Ros: Harmelink, jij bent toch de baas hier?

Harmelink: Kinderen, kom hier voor me staan.
Wie is de getuige van de bruidegom?

Ros: Ik.

Harmelink: En van de bruid?

Mijs: Ik.

Harmelink: Billy, neem jij Nicky tot je wettige echtgenoot? Wat is hierop uw antwoord?

Billy: Ja.

Harmelink: Nicky, neem jij Billy tot je wettige echtgenoot? Wat is hierop uw antwoord?

Nicky: Ja.

Harmelink: Dan verklaar ik u tot man en vrouw.

Angel: En dan is het hok voor jullie om een lekker potje te vrijen.

Van Loon: Fuck.

Angel: Precies.

De twee pasgetrouwden gaan het verpleegstershok in en de rest feest verder. Er wordt gedanst, gedronken en er ontstaan meer vrijende stelletjes.

Muziek (Ace of Spades van Motorhead)

Als Angel in slaap valt zet Harmelink eindelijk zijn favoriete muziek op. De rest neemt nog een laatste drankje en zoek dan ook een plek, ergens in de ruimte, om te gaan slapen.

Muziek (Cold Song van Klaus Nomi)

SCÈNE 12

Sommige patiënten liggen op de grond of in een stoel te slapen. Lege flessen op de grond en een enorme puinhoop van etensresten en uit het verpleegstershok gehaalde dossiers.

Ruigrok: *Bekijkt de ravage.*
Waterman: Ze zijn er allemaal behalve Billy en Nicky.

Ze beginnen de patiënten wakker te maken. Dan, na een lange stilte komen Billy en Nicky tevoorschijn uit het hok. De patiënten beginnen te juichen.

Billy: *Stottert.*
Ik kan alles uitleggen.
Ruigrok: Graag Billy, begin maar
Billy: *Lacht schaapachtig*
Ruigrok: Schaam jij je niet? Weet je waar ik me zorgen om maak, Billy? Hoe je moeder dit zal vinden. Weet je wat je haar aandoet, weet je dat wel?
Billy: Niet vertellen, zuster
Ruigrok: Niet vertellen? Je weet toch dat je moeder en ik al heel lang goed bevriend zijn?
Billy: Niet vertellen.
Ruigrok: En dan heb ik het nog niet eens over die slet.
Nicky: Ik ben geen slet.
Billy: Niet vertellen.
Ruigrok: Had je aan moeten denken voor je die vrouw meenam.
Wie heeft dit georganiseerd Billy?
Billy: Verteld u het dan niet aan mijn moeder?
Ruigrok: Wie was het Billy?
Billy: Ros.
Ruigrok: Zuster Waterman, neemt u deze twee mee en bel onmiddellijk dokter Spin.
Spin: *Komt op.*
Ik ben er al.
Ruigrok: De rest gaat zich allemaal wassen en omkleden.
Spin: Wat is er gebeurd?
Ruigrok: Dat fijne gemengde feestje van u. Dit is het resultaat.

Billy en Nicky worden afgevoerd als er ineens een enorme schreeuw klinkt. Iedereen rent op het gegil af.

Waterman: Billy heeft zijn keel doorgesneden.

Spin gaat kijken.

Ruigrok: Heren, dames. Niets aan de hand. We beginnen zo met het dagprogramma.

Ros stormt met bebloede handen naar binnen en grijpt Ruigrok bij haar keel. De patiënten doen niets, de verpleging moet Ruigrok ontzetten.

SCÈNE 13

Ros en Djengiz zitten te wachten. Dan horen we Sleswijk schreeuwen. Het geluid verstomt. Dan wordt Sleswijk door de verpleegsters langsgereden. Hij heeft zojuist een elektroshock behandeling ondergaan. Dokter Spin geeft Flink een seintje dat Ros als volgende aan de beurt is.

Ros: Wegwezen.
Djengiz: Weg.
Ros: Achter de wijven aan.

Flink vangt de vluchtende Ros op.

Flink: Meneer Ros, wilt u mij misschien volgen?

Ros, die geen aanstalten maakt wordt met zachte dwang naar de behandeltafel geleid door de verpleegsters.

Flink: Wilt u uw schoenen alvast uitdoen?

De verpleegsters helpen hem op de behandeltafel.

Waterman: Wilt u rechtop gaan zitten?
Flink: Uw kauwgum graag. Dank u.
Spin: Dit doet geen pijn en het is zo gebeurd.

De verpleegsters maken hem vast en Ros krijgt gelei aan de zijkant van zijn hoofd gesmeerd.

Ros: Wat is dat?
Flink: Gelei.
Ros: Wat voor smaak?
Flink: Het is geleidingscrème.
Even de mond open.
Ros: Wat is dat?
Flink: Dan kunt u niet op uw tong bijten. Goed zo. Flink bijten. Klaar.
Spin: Daar gaan we.

Ros krijgt elektrodes op zijn hoofd. Spin zet het apparaat aan. Ros probeert nog wat te zingen maar dan volgt de shock en de schreeuw. Daarna wordt hij naar de slaapzaal teruggebracht.

SCÈNE 14

Zuster Ruigrok (met een kraag om haar nek) pakt een bezem uit Djengiz handen en legt hem op de grond. Alle patiënten komen nu de ruimte binnen rennen en moeten over de bezem springen

Ruigrok: Alleen nog even over de laatste hindernis. En stop maar. Allemaal rustig uitademen. Loop maar even rustig uit. Goed zo. Toon, lekker ontspannen. Heel goed. Ontspannen...rustig in die adem en rustig weer uit. Pakt u allemaal een stoel en neem vooral de tijd.

Iedereen pakt een stoel. Djengiz krijgt zijn bezem weer terug. Dokter Spin komt binnen.

Ruigrok: Ik wil vandaag beginnen met meneer Sleeswijk. Opgefallen is, meneer Sleeswijk, dat u uw medicijnen deelt met...

Dan verschijnt Ros. Hij loopt langs als een geest. De patiënten kijken geschrokken om. Ros begint waanzinnig te lachen en begint dan stroomstoten uit te beelden die door zijn lijf gaan.

Ruigrok: We zijn ook blij dat jij er weer bent, Ros. Wil je nog wat rusten vandaag of wil je al weer meedoen met de groep?

Ros: *Pakt handen Ruigrok en laat er een "electric boogie" doorheen gaan.
Zingt
Shake your boogie.*

Billy: *Timide
Hoe gaat het?*

Ruigrok: We zaten midden in een gesprek, Ros, toen jij binnenkwam. Meneer Sleeswijk heeft namelijk een probleem met zijn medicijnen en dat wilde ik graag afmaken.

Ros gaat achter Sleeswijk staan en geeft die een denkbeeldige stroomstoot. Sleeswijk speelt mee.

Ruigrok: Aangezien u het zo prettig gevonden heeft zouden nog een paar behandelingen u beslist goed doen.

Ros gaat de hele kring af en iedereen speelt mee. Dokter Spin komt binnen.

Ruigrok: Als u van plan bent zo door te gaan zal ik de dokter vragen om deze behandeling te stoppen. Chirurgisch ingrijpen lijkt me verstandiger.

Spin: Zuster! U weet dat dit soort ingrepen wel eens worden toegepast bij agressieve gevallen. Maar dit lijkt me geen onderwerp om in de groep verder te bespreken..

Ros begint "agressief" te doen tot groot plezier van de medepatiënten.

Spin: Ros, wil je hier mee ophouden?

Zuster, ik zou u graag even onder vier ogen willen spreken.

Ruigrok: Over de chirurgische ingreep?

Spin: Die wordt alleen toegepast bij patiënten die voortdurend geweld plegen.

Ruigrok: Daar hebben we hier toch mee te maken?

Spin: Zullen we ophouden. Het spijt me dat ik het moet zeggen, maar ik begrijp niet waarom u dit te berde brengt in de groep. Dit hoort thuis in de stafvergadering. Wilt u even meekomen, zuster? Goedemiddag heren.

Beiden af.

Vanuit de vrouwenafdeling.

Angel: Ze gaan je hersens eruit snijden sukkel. Hou je gedeisd.

Myra: Zie je de twee moordzusjes daar zitten? Hele familie uitgemoord. Hup, zaag er in. Schedel open, hersens eruit. Zo doen ze dat

Ros: Ik heb geen hersens.

Mo: Doe niet zo stom man.

De Lange: De zuster pakt je.

Harmelink: Afgelopen met die grote mond van je.

SCÈNE 15

De patiënten zitten te kaarten.

Verpleegster Waterman rijdt Ros in een rolstoel naar binnen. Hij heeft een groot verband om zijn hoofd.

Waterman: De nachtzuster brengt u zo naar de slaapzaal.

De patiënten hebben moeite met de aanblik en verdwijnen snel naar de slaapzaal.

Alleen Djengiz blijft achter. Hij probeert een reactie los te krijgen bij Ros maar die staart allen maar wezenloos voor zich uit en heeft moeite zijn hoofd omhoog te houden.

Als Djengiz doorkrijgt dat het vuur in Ros voor altijd gedoofd is pakt hij het kussen dat Ros achter zijn rug heeft en duwt dat op het gezicht van Ros. Deze spartelt tegen, stikt en tenslotte valt het levenloze lichaam naar voren op het kussen.

Dan pakt Djengiz de gestolen sleutels van Ruigrok, opent een deur en verdwijnt in de nacht.

EINDE